

Městská knihovna Loštice – rozbor činnosti za rok 2014

Městská knihovna Loštice zajišťuje pro obyvatele města pravidelné služby v oblasti půjčování knih a časopisů, informační služby ze všech oblastí dostupných prostřednictvím literatury a internetu. Pro místní knihovny střediska (Moravičany, Palonín, Pavlov a Radnice) zajišťuje činnost v rámci uzavřených smluv mezi Městským úřadem Loštice a jednotlivými obecními úřady o zabezpečování knihovnických a informačních služeb. Tahle činnost pro místní knihovny, znamená provést nákup nových knih, jejich technické zpracování, rozesílání výměnných souborů, metodickou pomoc knihovníkům, revize knižního fondu, opravy a odpisy knižního fondu a ostatní práce dle potřeby.

1. Služby čtenářům

Půjčovní doba pro čtenáře byla v MěK Loštice třikrát týdně v rozsahu 22 hodin s možností přístupu na internet v půjčovní dny pondělí, středa a pátek do 18.00 hod.

Vypůjčky:	2014	2013	+ - oproti 2013
Loštice celkem	30049	29900	+149
z toho naučná dospělá	1646	1444	+202
beletrie	22882	21103	+1779
naučná děti	394	742	-348
beletrie děti	1851	2570	-719
časopisy	3276	4041	-765

Čtenáři:

registrovaní čtenáři celkem	399	406	-7
z toho děti do 15 let	110	107	+3

Návštěvníci knihovny:

Loštice celkem (návštěvníci půjčoven, kulturních akcí a využívající internet v knihovně)	5115	5389	-274
on-line služby	10506	9753	+753
návštěvníci celkem	15621	15142	+479

V tomto roce bohužel máme méně čtenářů z řad dospělých. Celkem je to pochopitelné, protože věkový průměr dospělých čtenářů se zvyšuje, s tím souvisí i spousta zdravotních problémů a síly ubývají vlastně už na všechno. I přesto je ale vidět na nárůstu vypůjček pro dospělé, že kdo může, rád sáhne po pěkné knize, a to jak pro zábavu, tak i v oblasti naučné literatury.

U dětských čtenářů je tomu naopak. Nárůst v počtu registrovaných čtenářů se vůbec neprojevil ve výpůjčkách knih a to ani naučných ani zábavných. Kulturní akce probíhají hlavně ve spolupráci s mateřskou školou a prvním stupněm základní školy. Děti se do knihovny přihlásí, ale půjčují si knihy v daleko menším množství než v uplynulých letech. Protože se ale jedná hlavně o malé děti – vlastně začínající čtenáře – doufám, že v dalších letech se situacelepší.

Pokud jde o fyzické návštěvy knihovny, nastal mírný pokles v návštěvnosti i využití internetu. On-line služby ale využilo více čtenářů, kteří mohou z domova nahlédnout do katalogu knihovny, případně si žádaný titul zarezervovat nebo si prodloužit výpůjční dobu. Protože vstup do elektronického katalogu mimo knihovnu vykazuje nárůst, určitě jsou i uživatelé z řad nečtenářů.

Z finančních prostředků města bylo v loňském roce zakoupeno celkem 396 svazků nové literatury, pravidelně bylo odebíráno 12 titulů časopisů.

Výpůjční činnost v místních knihovnách střediska:

	2014	2013	+ - 2013
Moravičany – výpůjčky	6185	6470	-285
čtenáři	142	133	+9
návštěvníci	2198	2357	-159
Palonín - výpůjčky	522	394	+128
čtenáři	15	15	0
návštěvníci	239	195	+44
Pavlov + Radnice - výpůjčky	695	642	+53
čtenáři	28	20	+8
návštěvníci	252	329	-77

Knihovna v Moravičanech vykazala nárůst v počtu registrovaných čtenářů a to dětských i dospělých. Celková návštěvnost knihovny se oproti minulému roku snížila, což hlavně zapříčinil pokles návštěvníků využívajících internet v knihovně. Přestože v knihovně proběhlo za celý rok celkem 43 kulturních akcí a jejich návštěvnost byla vyšší než v minulém roce, v počtu výpůjček byl zaznamenán mírný pokles. Výměnné cirkulační soubory také dobře fungovaly a zájem paní knihovnice sehnat po okolních knihovnách jednotlivé žádané tituly pro moravičanské čtenáře a co nejrychleji jim je dodat, zajistilo vysoký nárůst meziknihovní výpůjční služby.

I když obecní úřad věnoval na nákup nové literatury velkou částku a paní knihovnice se snažila nakupovat co nejlevněji, bylo vzhledem k neustálému zdražování zakoupeno méně svazků než v loňském roce.

V knihovně v Paloníně zůstal počet registrovaných čtenářů stejný jako v minulém roce, přesto je nárůst v návštěvnosti i ve výpůjčkách. Finanční prostředky na nákup literatury zůstaly

stejně jako loni, takže i zde bylo zakoupeno méně svazků, proto se hodně využívaly výměnné soubory mezi knihovnami.

Místní knihovna v Pavlově s pobočkou v Radnici má nárůst v počtu nově registrovaných čtenářů a tím pádem také v počtu výpůjček, i když v návštěvnosti knihovny nastal mírný pokles. I v této knihovně zůstaly finanční prostředky na nákup nové literatury stejné jako v minulém roce, a tak i přes využívání služeb levných prodejců, byl zakoupen menší počet svazků. Svazky novější literatury byly i do této knihovny dodávány ve výměnných souborech.

2. Kulturní akce

Tyto akce proběhly v Městské knihovně v Lošticích a v Místní knihovně v Moravičanech.

Městská knihovna Loštice

Akce jsou připravovány ve spolupráci se základní školou a mateřskou školou. Zaměření je připravováno podle požadavků učitelů a podle věku dětí.

V minulém roce proběhlo celkem 26 akcí, kterých se zúčastnilo 733 návštěvníků.

- Březen – Seznámení s knihovnou – MŠ
První návštěva knihovny – MŠ
Novinky do školky – MŠ
Nové knihy pro předškoláky – MŠ
Zuzanka a koník Max – beseda o knize pro 2. a 3. ročník ZŠ
Exkurze do knihovny – MŠ Sluníčkov
- Duben - Noc s Andersenem – žáci ZŠ
Celé Česko čte dětem – Kozí pohádky – pro 1., 2., 3., a 4. odd. MŠ
- Červen - Vernisáž výstavy „Moje kniha“
Pasování na čtenáře – dvě třídy prvňáčků ZŠ
Celé Česko čte dětem – akce pro základní školu a širokou veřejnost
- Říjen - Babičky a dědečkové čtou dětem pohádky – čtyři třídy ZŠ
Karkulkování aneb Jak to bylo s Červenou Karkulkou doopravdy – 1. tř. ZŠ
- Listopad - Babičky a dědečkové čtou dětem pohádky – tři třídy ZŠ
Slavnostní předávání slabikářů dětem z prvního ročníku – dvě tř. ZŠ

Místní knihovna Moravičany

Celkem proběhlo 43 akcí za účasti 464 návštěvníků.

- Leden - Vyrábíme postavičky z těstovin
Čtení pro nejmenší 4-6 let – Zima
Doplň česká přísloví a rčení – soutěž 1. část
Vyrábíme postavičky z těstovin
- Únor - Stavby z lega, stříhání a oblékání panenek

- Doplň česká přísloví a rčení – soutěž 2. část
 Vaříme podle receptu – rajská omáčka
 Čtení pro nejmenší 4-6 let
 Doplň česká přísloví a rčení – soutěž 3. část
 Vaříme podle receptu – krupičná kaše
- Březen - Vaříme podle receptu – pudingový pohár
 Návštěva hasičů v knihovně – soutěže
 Doplň česká přísloví a rčení – soutěž 4. část
 Beseda se spisovatelkou M. Neoralovou – ZŠ
 Vaříme podle receptu – palačinky
 Pohádky E. Petiška – MŠ předškoláci
 Čtení pro nejmenší 4-6 let
- Duben - Vaříme podle receptu – sýrová roláda
 Babičky a dědečkové čtou dětem
 Přiřad', co k sobě patří – soutěž
 Co víte o E. Petiškovi – soutěž
- Květen - Je to pravda, že...? – soutěž
 Čtení pro děti 4-6 let
- Červen - Spinkání v knihovně
 Exkurze do knihovny a muzea v Olomouci
 Hurá, budou prázdniny – výtvarná soutěž
 Čtení pro děti 4-6 let
- Září - Výroba Stromu pohádek
 Kdo to řekl? – soutěž
- Říjen - Čtení pro děti 4-6 let
 Rébusy – soutěž
- Listopad - Vyrábíme ozdoby na vánoční strom
 Odpoledne deskových her
 Vyrábíme ozdoby na vánoční strom
 Babičky a dědečkové čtou dětem
 Vyrábíme ozdoby na vánoční strom
 Pohádkové čtení pro děti 4-6 let
 Slavíme Den dětské knihy
- Prosinec - Předvánoční pečení perníčků a zdobení stromečku v knihovně
 Nejkrásnější hádanky
 Beseda o Daně Medřické s B. Spisarovou
 Vánoce – čtení a povídání – MŠ předškoláci
 Velký vánoční kvíz

3. Budování a evidence knihovních fondů

Městská knihovna Loštice zajišťuje nákup a technické zpracování pro knihovny Loštice, Moravičany, Palonín a Pavlov. Finanční prostředky na nákup knih a časopisů jsou uloženy na účtech jednotlivých obecních úřadů, které potom faktury za nákup literatury proplácejí.

Přehled nákupu knihovních fondů v roce 2014:

MěK Loštice – nákup za finanční prostředky MěÚ Loštice

Nákup knih	396 sv.	Kč 76.329,-
Knihy darem	27 sv.	Kč 3.978,-
Časopisy	12 titulů	Kč 8.621,-

Výměnný fond – nákup za finanční prostředky Olomouckého kraje

Nákup knih	166 sv.	Kč 43.219,-
------------	---------	-------------

MK Moravičany – nákup za finanční prostředky OÚ Moravičany

Nákup knih	208 sv.	Kč 47.327,-
Knihy darem	95 sv.	Kč 12.040,-
Časopisy	1 titul	Kč 1.300,-

MK Palonín – nákup za finanční prostředky OÚ Palonín

Nákup knih	46 sv.	Kč 4.048,-
Knihy darem	22 sv.	Kč 1.900,-

MK Pavlov – nákup za finanční prostředky OÚ Pavlov

Nákup knih	71 sv.	Kč 8.581,-
Knihy darem	1 sv.	Kč 349,-

Technické zpracování nakoupených svazků, které provádí knihovnice MěK Loštice, zahrnuje orazítkování knih, uložení do počítače, lepení a snímání čárových kódů, štítkování a balení do fólie, tisk knižních lístků, tisk přírůstkových seznamů, zápisy na kartu pohybu knižního fondu. Knihovníci jednotlivých poboček si sami zajišťují odvoz zpracovaných knih a předání faktury k proplacení na příslušném obecním úřadě. V případě, že si knihovníci sami nakoupí nové knihy, tak je dopraví do městské knihovny a po zpracování si je zase vyzvednou.

Všechny práce související s pobočkami jsou hrazeny z příspěvku Olomouckého kraje na regionální funkci knihoven. V roce 2014 činil tento příspěvek Kč 55.000,-. Část tohoto příspěvku se proplatí Městu Loštice z MěK Šumperk oproti vystaveným fakturám za regionální práce. Z druhé části se financuje nákup nových knih do výměnného fondu pro místní knihovny.

4. Odpisy knižního fondu

MěK Loštice – celkem bylo odepsáno 224 svazků zastaralé a opotřebované literatury. Tyto svazky byly vyřazeny z počítačové databáze, vyškrtány z přírůstkových seznamů, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

Výměnný fond – v minulém roce nebyl vyřazen žádný svazek.

MK Moravičany – dle návrhu knihovnice MK Moravičany bylo vyřazeno 260 svazků zastaralé a opotřebované literatury. Na základě přivezených knižních lístků byl v MěK Loštice proveden odpis z počítačové databáze, svazky byly vyškrtány z přírůstkových seznamů, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

MK Palonín – v rámci revize knižního fondu bylo v místní knihovně navrženo k odpisu celkem 144 svazků literatury. Odpis byl pak proveden ve střediskové knihovně Loštice na základě přivezených knižních lístků. Knihy byly vyřazeny z počítačové databáze, vyškrtnuty z přírůstkových seznamů, vyřazeny z duplicitní evidence, byl vyhotoven úbytkový seznam a upravena karta knižního fondu.

MK Pavlov – protože v knihovně jsou evidovány pouze novější svazky, nebyla žádná kniha vyřazena.

5. Cirkulační soubory

Jsou to soubory knih, které jsou na základě dodacího listu rozesílány mezi knihovnami, aby i na pobočkách měli čtenáři k dispozici více novější literatury. Knihy do souborů jsou vybírány z fondu Městské knihovny Loštice a ze svazků zakoupených z finančních prostředků Olomouckého kraje.

Tato výměna knih mezi knihovnami je smluvně zakotvena mezi jednotlivými obcemi v rámci knihovnických služeb. Jednotlivé soubory jsou na základě dodacích listů rozesílány do knihoven na dobu jednoho roku. Potom se vracejí zpět do Loštic, kde buď zůstávají, nebo jsou zasílány do další knihovny. Cirkulace je prováděna na počítači a následně jsou tyto soubory zapsány na kartách pohybu knižního fondu.

V roce 2014 bylo z Městské knihovny Loštice zasláno do místních knihoven 40 souborů knih a počet svazků byl 948. Vráceno do Loštic bylo 44 souborů s celkovým počtem 969 svazků. Byla provedena cirkulace na počítači, poškozené svazky byly opraveny a vše bylo zapsáno na kartách pohybu knižního fondu.

6. Revize knižního fondu

Středisková knihovna je na základě knihovnického zákona povinna pravidelně provádět revize knižního fondu ve vlastní knihovně i v knihovnách svého střediska.

V loňském roce byla provedena revize knižního fondu v Místní knihovně Palonín. Před zahájením vlastní revize bylo nutno zkontrolovat stav knižních lístků v duplicitní evidenci a porovnat se stavem knižního fondu v počítači a na bílé kartě, následně upravit tematiku. Revize byla provedena kontrolou knižního fondu obce s kartotékou duplicitních knižních lístků a s evidencí půjčených svazků v půjčovním protokolu. Celkem bylo zrevidováno 1534 svazků, chyběly pouze 2 svazky. Proběhl odpis 144 svazků a stav na kartě knižního pohybu byl upraven – souhlasí se stavem v počítači. Protokolem o revizi knižního fondu byla revize uzavřena.

7. Meziknihovní výpůjční služba

Tato služba zahrnuje vyřizování požadavků čtenářů po knihách, které nejsou ve vlastním

fondu knihovny a jsou proto vyžadovány z jiných knihoven. Především se jedná o studenty, kteří potřebují odbornou literaturu ke svému studiu, ale i o beletrii, o kterou mají čtenáři zájem.

Městská knihovna Loštice nejvíc spolupracuje s Vědeckou knihovnou v Olomouci. V minulém roce bylo požadavků jiným knihovnám zaevidováno 46, kladně bylo vyřízeno 45. Požadavků z jiných knihoven bylo 51 a všechny byly vyřízeny kladně.

Knihovnice MK Moravičany využívala tuto službu z městských knihoven Loštice, Mohelnice a Zábřeh a celkem si pro svoje čtenáře vypůjčila 298 svazků.

Od ledna 2013 byl ve Vědecké knihovně Olomouc zaveden poplatek za zaslání každé zásilky, což se projevilo na značném snížení požadované literatury.

8. Internet

Internet je k dispozici v každé knihovně v jejích půjčovních hodinách.

V roce 2014 bylo uživatelů internetu:

Loštice	354
Moravičany	84
Palonín	120
Pavlov	26

9. Metodická činnost

Středisková knihovna Loštice řídí místní knihovny pouze metodicky. O všech ostatních otázkách v provozu knihovny rozhoduje příslušný obecní úřad. Středisková funkce je specifikována v jednotlivých smlouvách mezi MěÚ Loštice a příslušnými obecními úřady. Týká se nákupu a zpracování knih, výměnných souborů, revizí knižního fondu, odpisů opotřebované literatury, metodické pomoci atd.

Knihovníci střediska v průběhu celého roku úzce se střediskovou knihovnou spolupracují. Vzniklé problémy jsou okamžitě řešeny buď telefonicky, nebo vlastní návštěvou knihovny. Přitom si vyzvedávají výměnné soubory, přivázejí soubory určené k vrácení, často si svazky do výměnných souborů sami vybírají. Ke zpracování přivázejí nově zakoupenou literaturu a po zpracování si ji sami odvázejí.

V Lošticích 26. 1. 2015

Zpracovala Marta Pyšná